

Smernice za države članice o postopku mediacije organa ELA

AVGUST 2022

Kazalo

Uvod	3
Katera so osrednja načela mediacije pred organom ELA?	4
Katere so ključne značilnosti postopka mediacije organa ELA?	4
Začetek mediacije pred organom ELA	5
Katere spore je mogoče z mediacijo reševati pred organom ELA?	5
Kako je mogoče predlagati začetek mediacije?	6
Kdo lahko od organa ELA zahteva mediacijo?	6
Kako lahko država članica od organa ELA zahteva mediacijo?	6
Kdaj je v sporu dopustna mediacija?	7
Kaj sledi, če organ ELA potrdi dopustnost spora?	7
Kako deluje prva faza postopka mediacije?	8
Rezultat A: Države članice se strinjajo o nezavezujočem mnenju.	9
Rezultat B: Države članice se ne strinjajo o nezavezujočem mnenju.	9
Kako deluje druga faza postopka mediacije?	10
Rezultat A: Države članice se strinjajo o nezavezujočem mnenju.	11
Rezultat B: Države članice se ne strinjajo o nezavezujočem mnenju.	11
Kaj se zgodi, ko je mediacija zaključena?	12
Ali se lahko države članice povežejo z Upravno komisijo?	12
Ali se lahko države članice umaknejo iz postopka mediacije?	12
Predlogi in obrazci	13
Pismo držav članic o zahtevi za mediacijo, naslovljeno na organ ELA	13
Podrobna izjava držav članic, naslovljena na organ ELA	14
Obvestilo organa ELA državam članicam, da se bo začela prva faza.	17
Odziv na obvestilo organa ELA državam članicam, da se bo začela prva faza.	19
Sporočilo mediatorja/predsednika organu ELA o zasnovi in načinu mediacije ter njenem poslovniku.....	21
Obvestilo organa ELA državam članicam, da se bo začela druga faza.....	23
Zahteva držav članic organu ELA za posredovanje zadeve v zvezi s socialno varnostjo Upravni komisiji	25

Uvod

Mobilnost in čezmejni pretok delavcev v EU posledično zahtevata skupno uporabo obsežne zakonodaje EU o mobilnosti delavcev in usklajevanju sistemov socialne varnosti z nacionalno zakonodajo in upravnimi predpisi o zaposlovanju in socialni varnosti vsaj dveh držav članic. Nacionalni reprezentativni in izvršilni organi imajo pri uporabi ali izvrševanju veljavne zakonodaje v čezmejnih okoliščinah, ki vključujejo podjetja in delavce, lahko različna stališča. Ustrezna zakonodaja EU zahteva upravno sodelovanje in izmenjavo informacij med več tisoč institucijami na področju zaposlovanja in socialne varnosti po vsej EU, s čimer prihaja do soodvisnosti in obračanja na javne organe iz drugih držav članic, da bi se našle rešitve za kompleksne posamezne primere. V takih primerih lahko pride do **nerazumevanja in nesoglasij med državami članicami glede izvajanja zakonodaje EU o mobilnosti delavcev in koordinacije sistemov socialne varnosti**. Čeprav ostaja dvostranski dialog med državami članicami najbolj neposreden način za reševanje takih izzivov in razhajajočih se stališč, pa dvostranske izmenjave morda ne prinesejo vselej učinkovitih rezultatov, spori med državami članicami pa lahko ostanejo nerešeni.

Za premostitev razlik med državami članicami, ki jih ni mogoče vedno rešiti z dialogom, **je bil pod okriljem Evropskega organa za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA) vzpostavljen prilagojen mehanizem za mediacijo**, ki državam članicam omogoča učinkovit mehanizem za reševanje njihovih sporov v časovno omejenem okviru ter s potrebno strokovno in logistično podporo. Medtem ko sta funkcija in vloga organa ELA pri mediacijah opredeljeni v uredbi o njegovi ustanovitvi¹, pa so natančni načini in postopki celotnega poteka mediacije opredeljeni v poslovniku². Sprejet je bil tudi sporazum o sodelovanju med organom ELA in Upravno komisijo o koordinaciji sistemov socialne varnosti, da bi se uredilo vzajemno delovanje med obema organoma, kadar spori delno ali v celoti zadevajo vprašanja v zvezi s koordinacijo sistemov socialne varnosti.

Postopek mediacije pred organom ELA poteka v dveh zaporednih fazah mediacije, v kateri sta vključena en mediator (prva faza postopka mediacije) in odbor za mediacijo (druga faza postopka mediacije). Mediacija nazadnje predvideva sprejetje nezavezujočega mnenja, ki ga države članice spoštujejo v duhu iskrenega upravnega sodelovanja in dobre vere.

V **Smernicah za države članice o postopku mediacije organa ELA** so opisani koraki in najpomembnejši mejniki postopka mediacije ter obravnavana ključna vprašanja, s katerimi se države članice lahko srečujejo, kadar razmišljajo o mediaciji. Vsebujejo tudi povezave na najpomembnejše predloge dokumentov, ki jih morajo države članice uporabiti, kadar se vključujejo v mediacijo. Te smernice dopolnjujejo **Splošne smernice in delokroge o postopku mediacije organa ELA**, v katerih so podrobno opredeljeni vsi delokrogi v zvezi s postopkom mediacije organa ELA ter v katere so vključene vse ustrezne predloge za namene komunikacije in upravnega preverjanja.

¹ Mandat organa ELA je ponazorjen v členu 1(4) Uredbe (EU) 2019/1149, ki je na voljo na naslovu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1149>.

² Sklep št. 17/2021 upravnega odbora organa ELA z dne 10. novembra 2021, na voljo na spletnem naslovu: https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2022-02/Decision%2017_2021%20ROPME%20EN.pdf.

Katera so osrednja načela mediacije pred organom ELA?

Mediacija pred organom ELA je zunajsoden in brezplačen mehanizem za reševanje sporov med državami članicami o uporabi in/ali izvrševanju zakonodaje EU o mobilnosti delavcev ter koordinaciji sistemov socialne varnosti. Države članice se v postopek vključijo **prostovoljno**. Države članice, ki so stranke v določenem sporu, prevzamejo odgovornost za celoten postopek, medtem ko organ ELA prek svojega sekretariata za mediacijo³ pomaga pri postopku ter zagotavlja strokovno spremljanje in logistično podporo. Sama mediacija temelji na **načelih nepristranskosti, zaupnosti in prožnosti** ter si prizadeva za sprejetje rešitve, ki je sprejemljiva za vse stranke in o kateri se države članice strinjajo, da jo bodo izvedle.

Katere so ključne značilnosti postopka mediacije organa ELA?

Postopek mediacije je sestavljen iz **dveh možnih zaporednih faz**, za vsako od njiju pa načeloma veljajo okvirni roki, opredeljeni v poslovniku. V prvi fazi postopka mediacije posreduje **en mediator**, ki ga države članice izberejo s [seznama imenovanih mediatorjev](#). Kadar države članice ob zaključku prve faze postopka mediacije ne dosežejo dogovora, lahko sklenejo, da bodo prešle v drugo fazo postopka mediacije, ki poteka pred skupino ali celotnim **odborom za mediacijo**, sestavljenim iz strokovnjakov, ki jih imenuje odbor organa ELA za mediacijo ([seznam strokovnjakov odbora za mediacijo](#)). V tem primeru o sestavi skupine (ali celotnega odbora za mediacijo) ne odločajo države članice, temveč predsednik odbora za mediacijo, ki je odgovoren za posredovanje v drugi fazi mediacije.

Mediator ali predsednik odbora za mediacijo lahko pri izvedbi postopka mediacije uporabi različne pristope in načine, med samim postopkom pa se pristop in način razvijata glede na dejanske okoliščine in potek zadevne mediacije.

Na voljo so različni pristopi; mediator, predsednik odbora za mediacijo in države članice morajo sami odločiti o najprimernejšem pristopu za organizacijo postopkov mediacije. Vključene države članice se lahko oprejo na dejstvo, da jih bo mediator ali predsednik odbora za mediacijo usmerjal pri izbiri pristopa glede na njihove izkušnje in glede na okoliščine posameznega primera. Izbrati je mogoče dva glavna pristopa k mediaciji, ki se nato v praksi pogosto razvije v različico z vidiki iz obeh pristopov:

- **standardna mediacija,**
- **vodena mediacija,**
- **kombinacija obeh.**

Standardna mediacija	Vodena mediacija
Ključne točke: trije sestanki: uvodni, pogajalski, zaključni.	Ključne točke: trije sestanki: uvodni (zelo temeljit), pogajalski, zaključni.
Glavna prednost: postopek je zelo linearen ter mediatorju omogoča, da usmerja stranke in tako postane posrednik.	Glavna prednost: uvodni sestanek je zelo temeljit; mediator strankam omogoči, da razpravljajo o pristopu, ki ga želijo uporabiti, in jih pozove, naj določijo

³ Sekretariat za mediacijo je del enote organa ELA za podporo sodelovanju.

Glavno tveganje: mediator lahko dokaj pozno v postopku (navadno med pogajalskim sestankom) ugotovi blokade in dejavnike, ki preprečujejo poravnavo. To lahko pripelje do nepotrebnih zamud.	postopek. Že v začetku je poudarek na razumevanju, zakaj stranke niso mogle rešiti spora, na podlagi tega pa se nato ugotovi in predlaga bolj strukturiran pogajalski sestanek. Skladno s tem se lahko prihrani čas. Glavno tveganje: ker vključene države članice morda niso takoj prepričane, da lahko jasno in pregledno sodelujejo, lahko skupno določanje postopka traja dlje.
---	--

Med postopkom mediacije se **strokovno znanje** s področij mobilnosti delavcev in koordinacije sistemov socialne varnosti EU državam članicam omogoči z vključitvijo **strokovnjakov, ki sodelujejo kot svetovalci**. Cilj celotne mediacije je, da države članice dosežejo dogovor o (nezavezujočem) mnenju. V takem mnenju so upoštevani zakonodaja EU in drugi razlagalni dokumenti, ki jih zagotovijo specializirani organi, pooblaščen na podlagi prava Unije, mnenje pa vsebuje priporočila in/ali določene rešitve za premostitev spora⁴. Z dosego dogovora se države članice zavežejo, da bodo v dogovorjenem roku izvedle rešitev, sprejemljivo za vse stranke, in o njeni izvedbi poročale v treh mesecih od trenutka sprejetja navedene rešitve, sprejemljive za vse stranke.

Začetek mediacije pred organom ELA

Pred začetkom mediacije pred organom ELA morata biti vedno izpolnjena dva pogoja:

- (1) države članice so zadevo skušale razrešiti z neposrednim stikom in dvostranskim dialogom;
- (2) države članice se strinjajo o sodelovanju v postopku mediacije pred organom ELA.

Katere spore je mogoče z mediacijo reševati pred organom ELA?

Področje uporabe mediacije vključuje **vsa področja v pristojnosti organa ELA⁵, in sicer napotitev delavcev, koordinacijo sistemov socialne varnosti, prosti pretok delavcev in socialno zakonodajo, ki obravnava mednarodni cestni prevoz**. Kadar se spor v celoti ali delno nanaša na vprašanja socialne varnosti, organ ELA v skladu s Sporazumom o sodelovanju med Upravno komisijo in Evropskim organom za delo obvesti Upravno komisijo⁶.

⁴ Člen 17 poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo.

⁵ Mandat organa ELA je ponazorjen v členu 1(4) Uredbe (EU) 2019/1149, ki je na voljo na naslovu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1149>.

⁶ S Sklepom št. 18/2021 je bil dne 22. decembra 2021 potrjen Sporazum o sodelovanju med Upravno komisijo in organom ELA. Sporazum je začel veljati 1. junija 2022 in je na voljo na tem naslovu: <https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2022-03/ELA-AC-signed-agreement.pdf>.

Kako je mogoče predlagati začetek mediacije?

Postopek mediacije je mogoče začeti na tri različne načine:

- (1) država članica ali več držav članic, udeleženih v sporu, vložijo zahtevo;
- (2) primer predloži mreža SOLVIT;
- (3) zahteva se poda na pobudo organa ELA.

Praviloma **države članice prevzamejo pobudo in organ ELA zaprosijo za mediacijo v sporu, v katerega so vključene**. Ena država članica, ki je stranka v sporu, lahko zahteva mediacijo (pri čemer bo organ ELA druge udeležene države članice zaprosil za soglasje), lahko pa države članice tudi skupaj ali hkrati predložijo zahtevo za mediacijo pred organom ELA.

Kdo lahko od organa ELA zahteva mediacijo?

Načeloma lahko vsaka nacionalna javna ustanova ali organ s pristojnostmi na področjih zaposlovanja in socialne varnosti v čezmejnih okoliščinah EU predloži zahtevo za mediacijo pred organom ELA, kadar se srečuje z razhajajočimi se stališči in/ali nerešenim sporom z nacionalno javno ustanovo ali organom druge države članice glede uporabe ustrezne zakonodaje EU o delu in socialni varnosti. Medtem ko **mediacijo po navadi v imenu zadevne države članice zahteva glavno ministrstvo, odgovorno za zaposlovanje in/ali socialno varnost**, lahko države članice same odločijo, ali, in če da, katere druge javne ustanove ali organi so pristojni za predložitev zahteve za mediacijo pred organom ELA. Take nacionalne javne institucije ali organi so lahko (1) nosilci socialne varnosti, (2) uradi za zaposlovanje, (3) inšpekcijske službe ali (4) druge javne agencije.

Kako lahko država članica od organa ELA zahteva mediacijo?

Zahteva se lahko predloži v obliki „[pisma o zahtevi za mediacijo](#)“, ki ga mora izpolniti in podpisati pooblaščen predstavnik nacionalne javne institucije, ki od organa ELA zahteva mediacijo. Vsaka država članica, ki želi zaprositi za mediacijo, izpolni in pošlje zahtevo za mediacijo organu ELA. Zahtevo za mediacijo je treba po elektronski pošti poslati v namenski poštni predal sekretariata ELA za mediacijo (mediation@ela.europa.eu). Zadošča elektronska predložitev ustrezno podpisane zahteve za mediacijo, papirnih različic po pošti ni treba pošiljati. Sekretariat organa ELA za mediacijo prispele zahteve evidentira v notranjem sistemu za evidentacijo. Datum evidentacije šteje kot datum predložitve zadevne zahteve.

Skupaj z zahtevo za mediacijo, **najpozneje pa 15 delovnih dni** od datuma predložitve zadevnih zahtev za mediacijo, morajo države članice predložiti podrobno izjavo na ustreznem obrazcu „[podrobne izjave](#)“. Države članice v podrobni izjavi opišejo obseg in podrobnosti spora ali razhajajočih se stališč. Podrobna izjava bi morala vključevati vse potrebne informacije, na podlagi katerih lahko organ ELA s preverjanjem dopustnosti ugotovi, ali je zadevo mogoče sprejeti v mediacijo.

Države članice, ki vlagajo zahtevo, morajo zagotoviti **anonimizacijo**⁷ osebnih podatkov posameznikov in/ali podjetij, udeleženih v (osnovnem) sporu med državami članicami.

Kadar mediacije ne zahtevajo vse države članice, udeležene v določenem sporu, organ ELA zagotovi, da so vse preostale, v sporu udeležene države članice obveščene o zahtevah za mediacijo, ki jih je prejel od držav članic, ki vlagajo zahtevo. Organ ELA bo hkrati povprašal, ali se preostale države članice strinjajo z mediacijo ali ne, in jih bo, če je odgovor pritrdilen, pozval, naj predložijo svoje podrobne izjave. Hkrati ima organ ELA možnost od držav članic zahtevati, naj zagotovijo dodatne potrebne informacije za celovito razumevanje spora⁸.

Kdaj je v sporu dopustna mediacija?

Ko organ ELA od zadevnih držav članic, udeleženih v sporu, prejme vse zahteve za mediacijo, podrobne izjave in dodatne pojasnjevalne odgovore, na podlagi spisov zadeve **preveri dopustnost**. Datum prejema zadnje podrobne izjave je datum evidentiranja v notranjem sistemu organa ELA.

Cilj preverjanja dopustnosti je predvsem preveriti, da ni ovir za začetek (prve faze) postopka mediacije v smislu naslednjega:

- stranke so prostovoljno sklenile, da je mediacija organa ELA ustrezno sredstvo za rešitev njihovih sporov;
- narava in vsebinsko področje spora sta v okviru mandata organa ELA;
- za isto vsebinsko področje spora obstajajo sodni postopki;
- ali je treba o tem obvestiti Upravno komisijo.

Kaj sledi, če organ ELA potrdi dopustnost spora?

Preverjanju dopustnosti, ki ga opravi sekretariat ELA za mediacijo, lahko nato sledi formalen **začetek prve faze postopka mediacije**. Države članice bodo od organa ELA prejele „[obvestilo o začetku prve faze mediacije](#)“, s katerim so države članice pozvane, naj:

- (1) v 10 delovnih dneh s [seznama imenovanih mediatorjev](#) izberejo mediatorja;
- (2) potrdijo ali imenujejo nacionalnega predstavnika za prvo fazo mediacije.

Države članice v „[pismu o odzivu na obvestilo o začetku prve faze mediacije](#)“ potrdijo svojo pripravljenost za udeležbo v mediaciji in svojo izbiro mediatorja.

Države članice imajo na voljo različne načine za izbor mediatorja in lahko v svojem odzivu navedejo:

- svojo izbiro enega ali več mediatorjev s seznama imenovanih mediatorjev;
- svoje strinjanje z vsemi mediatorji s seznama imenovanih mediatorjev;

⁷ Člen 5(2) poslovnika o mediaciji.

⁸ Organ ELA to zahtevo poda na podlagi „[zahteve za dodatne informacije](#)“, na katero se lahko države članice odzovejo z „[odgovorom na zahtevo za dodatne informacije](#)“.

- svoje nestrinjanje z enim ali več predlaganimi mediatorji s seznama imenovanih mediatorjev.

Priporočljivo je, da države članice mediatorja s seznama imenovanih mediatorjev določijo z neposrednim dvostranskim stikom, da bi se doseglo skupno soglasje.

Ko se države članice strinjajo glede mediatorja, organ ELA uradno imenuje izbranega mediatorja. V nasprotnem primeru organ ELA prevzame pobudo in državam članicam predlaga mediatorja s seznama imenovanih mediatorjev, države članice pa se morajo z njegovo izbiro strinjati.

Od datuma, ko organ ELA uradno imenuje mediatorja, začne teči okvirno **obdobje 45 delovnih dni**, v katerem se izvede prva faza mediacije s ciljem doseči skupno soglasje o sporu.

Države članice bodo imenovalе enega nacionalnega predstavnika, ki bo med mediacijo glavna oseba za stike v imenu svoje zadevne države članice. Države članice lahko nacionalnega predstavnika kadar koli zamenjajo, tako da obvestijo organ ELA, in ni nujno, da je ta oseba predstavnik, ki je pri organu ELA vložil zahtevo za mediacijo.

Države članice lahko prosto odločajo, katere institucije (in njihovi predstavniki) bodo kot člani njihovih delegacij vključeni v mediacijo. V nekaterih primerih bodo države članice med mediacijo v svoje delegacije vključile nacionalne socialne partnerje.

Kako deluje prva faza postopka mediacije?

Cilj prve faze postopka mediacije je predvsem preseči razlike v stališčih med strankami glede uporabe ustrezne zakonodaje EU o mobilnosti delavcev v določenem primeru s podporo enega mediatorja, ki so ga s skupnim soglasjem izbrale države članice. Mediator posreduje v postopku s ciljem, da se uskladijo razhajajoča se stališča udeleženih držav članic, kar lahko naposled vodi do rešitve, sprejemljive za vse stranke.

Za prvo fazo mediacije je načeloma predvidenih največ pet mesecev. Vendar pa se lahko med mediacijo postopek prekine ali predčasno zaključi.⁹ Hkrati se bo organ ELA med mediacijo morda moral povezati z Upravno komisijo, da bi obravnaval vprašanja v zvezi s koordinacijo sistemov socialne varnosti¹⁰.

Imenovani mediator se posvetuje z državami članicami, da bi izbral najprimernejši pristop k mediaciji. Mediator vodi postopek mediacije tako, da določi program in izbere jezik, v katerem poteka sporazumevanje ter se načrtujejo (fizični in/ali spletni) sestanki in izmenjave med državami članicami. Sekretariat organa ELA za mediacijo zagotavlja mediatorju upravno in logistično podporo, vključno s storitvami tolmačenja. Mediator se dejavno povezuje in

⁹ Različne predpostavke, ki lahko pripeljejo do prekinitve ali predčasnega zaključka, so opisane v [Splošnih smernicah in delokrogih o postopku mediacije organa ELA](#).

¹⁰ V vseh primerih, kadar je treba vključiti Upravno komisijo, bi bilo treba upoštevati in uporabiti ustrezne [Smernice o delokrogu za vzajemno delovanje med Upravno komisijo in organom ELA](#).

posvetuje z državami članicami od začetka in nato ves čas postopka, vse do priprave končnega poročila in nezavezujočega mnenja.

Ko se mediator odloči o najprimernejšem pristopu za organizacijo postopka (naj gre za standardni ali vodeni postopek ali kombinacijo obojega), **se spodbuja, naj dogovor med državami članicami sestavi v pisni obliki, saj je to podlaga za udeležbo strank pri nadaljnjih korakih, vključno s časovnim okvirom in ustreznimi zavezami.**

Na voljo je predloga za tako „[sporočilo o zasnovi postopka mediacije](#)“ za določen primer mediacije. Vendar pa se mediator lahko sam odloči, ali jo bo uporabil ali ne, in lahko izbere drugačen model. Pomembno je, da imajo države članice in vsi udeleženci v postopku na voljo pisni okvir in časovni načrt za prvo fazo mediacije.

Hitra mediacija

Države članice, ki so stranke v sporu, se lahko z mediatorjem v prvi fazi mediacije sporazumno dogovorijo o skrajšanju rokov, določenih v ureditvah dela, če je mogoče ohraniti kakovost postopka in nezavezujočega mnenja.

Prva faza postopka mediacije se načeloma konča v trenutku, ko se izteče **standardno 45-dnevno obdobje**¹¹. Končni postopkovni korak je lahko glede na rezultat mediacije različen.

Rezultat A: Države članice se strinjajo o nezavezujočem mnenju.

Če stranke **dosežejo dogovor o nezavezujočem mnenju v obdobju 45 delovnih dni**, predvidenem za prvo fazo mediacije, mediator stranke usmeri k zaključku postopka. V tem primeru mediator sestavi **končno poročilo o dejanskem stanju, vključno z nezavezujočim mnenjem**, ki se pošlje državam članicam in organu ELA za pripombe in povratne informacije. Države članice lahko **zagotovijo povratne informacije v 15 delovnih dneh**, ki se štejejo od datuma, ko sta bila poslana osnutek poročila o dejanskem stanju in nezavezujoče mnenje. Organ ELA preveri, ali je sprejeto nezavezujoče mnenje skladno z zakonodajo EU o mobilnosti delavcev.

Rezultat B: Države članice se ne strinjajo o nezavezujočem mnenju.

Če države članice v obdobju 45 delovnih dni **niso dosegle dogovora o nezavezujočem mnenju**, se lahko odločijo, **da prvo fazo mediacije podaljšajo za dodatnih 15 delovnih dni**¹² ali **da prvo fazo mediacije ustavijo**. Če po dodatnih 15 delovnih dneh ni bil dosežen dogovor, se prva faza zaključi. Mediator vedno pripravi končno poročilo o dejanskem stanju, v katerem poroča o poteku postopka mediacije.

Ko je prva faza mediacije zaključena, se države članice še vedno lahko dogovorijo, ali bodo drugo fazo nadaljevale mediacije pred odborom za mediacijo ali ne.¹³

¹¹ Brez upoštevanja morebitne prekinitve ali podaljšanja postopka mediacije.

¹² V tem primeru mediator obvesti organ ELA o podaljšanju v obliki „[obvestila o podaljšanju faze mediacije](#)“.

¹³ V tem primeru se države članice dogovorijo na podlagi „[dogovora o začetku druge faze mediacije](#)“.

Kako deluje druga faza postopka mediacije?

Cilj druge faze postopka mediacije je dati državam članicam **dodatno priložnost za rešitev njihovega spora**, če te ni bilo mogoče najti med prvo fazo postopka mediacije in če zato ni bil dosežen dogovor o nezavezujočem mnenju.

Medtem ko med prvo fazo mediacije v postopku posreduje en mediator, **mediacija v drugi fazi poteka pred odborom za mediacijo (ali skupino)**, ki ga sestavljajo strokovnjaki iz držav članic, ki niso stranke v sporu. Predsednik odbora za mediacijo ima dejavno vlogo v drugi fazi postopka mediacije.¹⁴ Dodatno je imenovan poročevalec, ki je odgovoren za pripravo poročila o dejanskem stanju in nezavezujočega mnenja, ob upoštevanju vseh stališč članov odbora za mediacijo ali skupine.

Drugo fazo mediacije lahko začne samo organ ELA na podlagi „[obvestila državam članicam o skorajšnjem začetku druge faze mediacije](#)“, če sta hkrati izpolnjena naslednja pogoja:

- med prvo fazo mediacije ni bila najdena rešitev, države članice, ki so stranke v sporu, pa niso dosegle dogovora o nezavezujočem mnenju;
- vse države članice, ki so stranke v sporu, se strinjajo o nadaljevanju postopka in začetku druge faze postopka mediacije¹⁵.

Za drugo fazo mediacije je načeloma predvidenih največ pet mesecev. Vendar se lahko med mediacijo postopek prekine ali predčasno zaključi¹⁶. Hkrati se bo organ ELA morda tudi med drugo fazo mediacije moral povezati z Upravno komisijo, da bi obravnaval vprašanja v zvezi s koordinacijo sistemov socialne varnosti¹⁷.

Predsednik odbora za mediacijo se z državami članicami posvetuje o zaželenem pristopu k mediaciji in jih usmerja pri izbiri najprimernejšega pristopa. Predsednik z nacionalnim predstavnikom držav članic, ki so stranke v postopku, naveže stik glede pristopa k mediaciji in načrtovanja njenega postopka. Na podlagi posvetovanja se predsednik odloči, kateri pristop je v drugi fazi mediacije najprimernejši.

Glavni pristopi k mediaciji so podobni tistim, ki so opisani za prvo fazo postopka mediacije, **glavna (organizacijska) razlika je v tem, da je v drugi fazi pri načrtovanju treba upoštevati razpoložljivost vseh strokovnjakov skupine ali odbora za mediacijo, ki so bili kot organ za mediacijo imenovani v drugi fazi mediacije**.

Ko predsednik izbere najprimernejši pristop (med standardnim in vodenim postopkom mediacije), se spodbuja, naj dogovor s strankami sestavi v obliki „[sporočila o osnovi postopka mediacije](#)“.

Države članice lahko uporabijo podporne storitve in ugodnosti, ki jih v obeh fazah mediacije zagotavlja organ ELA:

- vključitev usposobljenih mediatorjev;

¹⁴ Glej člen 8(5) poslovnika za pregled različnih funkcij predsednika v drugi fazi mediacije.

¹⁵ V tem primeru se soglasje formalizira z dokumentom, ki so ga države članice s podporo mediatorja podpisale v prvi fazi mediacije ([dogovor o začetku druge faze mediacije](#)).

¹⁶ Različne predpostavke, ki lahko pripeljejo do prekinitve ali predčasnega zaključka, so opisane v [Splošnih smernicah in delokrogih o postopku mediacije organa ELA](#).

¹⁷ V vseh primerih, kadar je treba vključiti Upravno komisijo, bi bilo treba upoštevati in uporabiti ustrezne [Smernice o delokrogu za vzajemno delovanje med Upravno komisijo in organom ELA](#).

- vključitev strokovnjakov z močnim znanjem s tehničnih področij mobilnosti delavcev v EU v odbor za mediacijo;
- možnost vključitve (dodatnih) strokovnjakov, ki sodelujejo kot svetovalci;
- operativen sekretariat za mediacijo z usposobljenim osebjem;
- dobro opremljene prostore in kabine za tolmače na sedežu organa ELA v Bratislavi;
- razpoložljivost tolmačev z izkušnjami s področja predmeta spora.

Hitra mediacija

Države članice, ki so stranke v sporu, se lahko s predsednikom odbora za mediacijo dogovorijo o skrajšanju okvirnih rokov, določenih v ureditvi dela za drugo fazo mediacije, če je mogoče ohraniti kakovost postopka in nezavezujočega mnenja.

Druga faza postopka mediacije se načeloma konča, ko se izteče standardno 45-dnevno obdobje (ki se šteje od datuma imenovanja odbora za mediacijo ali skupine)¹⁸. Končni postopkovni koraki so lahko glede na rezultat mediacije različni.

Rezultat A: Države članice se strinjajo o nezavezujočem mnenju.

Kadar države članice, ki so stranke v sporu, v 45 delovnih dneh dosežejo dogovor o nezavezujočem mnenju, predsednik stranke usmeri k zaključku postopka mediacije.

V tem primeru poročevalec sestavi končno poročilo o dejanskem stanju, vključno z nezavezujočim mnenjem, ki se pošlje sekretariatu organa ELA za mediacijo in državam članicam za pripombe in povratne informacije. Države članice lahko **zagotovijo povratne informacije v 15 delovnih dneh**, ki se štejejo od datuma, ko sta bila poslana osnutek poročila o dejanskem stanju in nezavezujoče mnenje. Organ ELA preveri, ali je sprejeto nezavezujoče mnenje skladno z zakonodajo EU o mobilnosti delavcev.

Rezultat B: Države članice se ne strinjajo o nezavezujočem mnenju.

Če po drugi strani države članice v 45 delovnih dneh ne dosežejo soglasja o nezavezujočem mnenju, se lahko odločijo:

- podaljšati drugo fazo postopka mediacije **za dodatnih 15 delovnih dni**¹⁹;
- dokončno zaključiti postopek mediacije.

Pri obeh možnostih poročevalec vedno sestavi končno poročilo o dejanskem stanju druge faze postopka mediacije.

¹⁸ Brez upoštevanja morebitnih prekinitev postopka mediacije.

¹⁹ V tem primeru predsednik obvesti organ ELA o podaljšanju z „[obvestilom o podaljšanju faze mediacije](#)“.

Kaj se zgodi, ko je mediacija zaključena?

Ko je postopek mediacije zaključen in so države članice dosegle rešitev, sprejemljivo za vse stranke, tj. ob zaključku prve ali druge faze postopka mediacije, morajo države članice v treh mesecih poročati o napredku pri izvajanju²⁰.

Ali se lahko države članice povežejo z Upravno komisijo?

Države članice, udeležene v sporu, **se lahko v kateri koli fazi postopka mediacije odločijo, da (morebitni) del spora, ki se nanaša na koordinacijo sistemov socialne varnosti, posredujejo Upravni komisiji.**

V tem primeru sekretariat organa ELA za mediacijo prejme „[zahtevo za posredovanje zadeve v zvezi s socialno varnostjo Upravni komisiji](#)“ od vseh držav članic, da se del spora, povezan s koordinacijo sistemov socialne varnosti, z datumom zadevne zahteve posreduje Upravni komisiji.

Po prejemu zahteve sekretariat obvesti udeležene države članice o zaključku celotnega postopka mediacije ali zgolj dela, ki se nanaša na zadeve v zvezi s socialno varnostjo, ki je zdaj predložen Upravni komisiji.

Ali se lahko države članice umaknejo iz postopka mediacije?

Mediacija pred organom ELA je ves čas prostovoljni postopek, v katerem se države članice odločijo sodelovati. To pomeni, da se lahko kadar koli med postopkom (prvo ali drugo fazo postopka mediacije) odločijo umakniti²¹ iz postopka ali zahtevajo njegovo prekinitev v določenih okoliščinah, kot je začetek sodnega postopka o vsebinskem področju spora²².

²⁰ Člen 20 poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo.

²¹ Člen 18(2), točka (d) poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo: „s pisno zahtevo ene ali več držav članic, ki so stranke v sporu, v kateri koli fazi postopka mediacije na datum navedene zahteve“.

²² Člen 18(3), točka (a), poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo: „s pisno zahtevo ene ali več držav članic, ki so stranke v sporu, v kateri koli fazi postopka mediacije z navedbo, da so po začetku postopka mediacije stekli sodni postopki“.

Predlogi in obrazci

Pismo držav članic o zahtevi za mediacijo, naslovljeno na organ ELA

Pismo o zahtevi za mediacijo
<i>[G./Ga. Vstavite ime naslovnika]</i> Izvršni direktor/Vodja enote za podporo sodelovanju Evropski organ za delo Landererova 12 81109 Bratislava, Slovaška mediation@ela.europa.eu Zadeva: Zahteva za mediacijo Sklic: <i>[Tu navedite sklicno številko]</i> [Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa!] Podpisani/-a [ime in priimek] v vlogi [navedite svojo vlogo] v imenu [ime države članice] dne [_____] meseca [_____] leta [_____] naprošam Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA), naj posreduje v posameznem primeru uporabe prava Unije, zajetem v členu 1(4) Uredbe (EU) 2019/1149. V spor so vključene naslednje države članice/naslednji akterji: ☐ Država članica 1 <i>[Navedite: ime, nacionalni predstavnik (če je znan), podatki za stik].</i> ☐ Država članica 2 <i>[Navedite: ime, nacionalni predstavnik (če je znan), podatki za stik].</i> ☐ Država članica 3 <i>[Navedite: ime, nacionalni predstavnik (če je znan), podatki za stik].</i> Izjavljam, da so po moji vednosti zgoraj navedene/-i države članice/akterji, vključene/-i v spor, za katerega se zahteva mediacija: ☐ seznanjene/-i z zahtevo za mediacijo pred organom ELA in z njo [soglašajo/ne soglašajo] ; ☐ niso seznanjene/-i z zahtevo za mediacijo pred organom ELA. Ali se posamezni primer nanaša še na katere druge akterje? ☐ Organizacije socialnih partnerjev <i>[Navedite: ime, nacionalni predstavnik (če je znan), podatki za stik].</i> ☐ Druge javne institucije/agencije <i>[Navedite: ime, nacionalni predstavnik (če je znan), podatki za stik].</i> ☐ Drugi deležniki <i>[Navedite: ime, nacionalni predstavnik (če je znan), podatki za stik].</i> <i>Kratko opišite spor in razloge, zakaj želite, da se spor rešuje z mediacijo (Tega okvira ni treba izpolniti, če ste skupaj s to zahtevo predložili podrobno izjavo).</i>

Svoj odgovor napišite tukaj.

Podpisani/-a je seznanjen/-a, da bo ta zahteva obravnavana v skladu s poslovnikom o mediaciji Evropskega organa za delo ter v skladu z njegovim časovnim okvirom in načini izvedbe.

Potrjujem, da:

☐ je tej zahtevi priložena podrobna izjava.

☐ tej zahtevi ni priložena podrobna izjava*.

* Če **podrobna izjava ni predložena**, ima stranka, ki vloga zahtevo, v skladu s členom 14(2) poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo na voljo 15 dni od predložitve te zahteve, da jo predloži.

V nadaljevanju navedite podatke za stik z nacionalnim predstavnikom (če je znan).

Ime in priimek

Funkcija

Organizacija/institucija/subjekt

E-naslov

Telefonska številka

Ime in priimek _____

Organizacija/subjekt/oddelek _____

Funkcija _____

Datum in kraj podpisa _____

Podpis _____

Dokumenti, priloženi zahtevi za mediacijo: Podrobna izjava (dok. št. II)

Podrobna izjava držav članic, naslovljena na organ ELA

Podrobna izjava

[G./Ga. Vstavite ime in priimek naslovnika]

Izvršni direktor/Vodja enote za podporo sodelovanju

Evropski organ za delo

Landererova 12

81109 Bratislava, Slovaška

mediation@ela.europa.eu

Zadeva: Podrobna izjava [navedite ime države članice]

Št. sklica: [Tu navedite sklicno številko]

[Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa]!

S sklicevanjem na zahtevo za mediacijo, poslano Evropskemu organu za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA) dne [] meseca [] leta [], podpisani/-a v vlogi [navedite svojo vlogo] v imenu [ime države članice] na dan [] meseca [] leta [] v skladu s členoma 9 in 14 poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo vlagam podrobno izjavo.

1) Navedite morebitne druge udeležene države članice.

Svoj odgovor napišite tukaj:

2) Opišite naravo in časovnico spora, vključno z glavnimi spornimi vprašanji.

Svoj odgovor napišite tukaj:

3) Navedite, na katere javne institucije v vaši državi članici se neposredno nanaša vsebinsko področje.

Svoj odgovor napišite tukaj:

4) Navedite, na katere javne institucije v drugih državah članicah se neposredno nanaša vsebinsko področje.

Svoj odgovor napišite tukaj:

5) Navedite, ali v zvezi z vsebinskim področjem potekajo sodni postopki oziroma obstajajo nerešeni sodni postopki (ali ne).

Svoj odgovor napišite tukaj:

6) Če se spor nanaša na vprašanje koordinacije sistemov socialne varnosti, navedite, ali je katera od strank kdaj predložila zadevo Upravni komisiji za koordinacijo sistemov socialne varnosti.

Če je odgovor pritrdilen, skupaj s to zahtevo navedite podrobnosti, datum in ustrezne dokumente (kolikor je to mogoče in z ustreznim upoštevanjem zaupnosti).

Svoj odgovor napišite tukaj:	
Ali se spor nanaša na ustrezno evropsko zakonodajo v okviru mandata organa ELA? (Člen 1(4) Uredbe (EU) 2019/1149)?	
Napotitev delavcev ☐ DA ☐ NE	Direktiva 96/71/ES Direktiva 2014/67/EU
Dodatne ugotovitve:	
Koordinacija sistemov socialne varnosti ☐ DA ☐ NE	Uredba (EGS) št. 1408/71 Uredba (EGS) št. 574/72 Uredbe (ES) št. 859/2003 Uredba (ES) št. 883/2004 Uredba (ES) št. 987/2009 Uredba (ES) št. 1231/2010
Dodatne ugotovitve:	
Prosti pretok delavcev ☐ DA ☐ NE	Uredba (EU) št. 492/2011 Direktiva 2014/54/EU Uredba (EU) 2016/589
Dodatne ugotovitve:	
Socialna zakonodaja v cestnem prevozu ☐ DA ☐ NE	Uredba (EC) 561/2006 Direktiva 2006/22/EC Uredba (EC) 1071/2009
Dodatne ugotovitve:	
1) Opišite vsa prizadevanja, izmenjave in rezultat prejšnjega stika in dialoga za rešitev spora.	

<i>Svoj odgovor napišite tukaj.</i>
2) Ali se vse stranke strinjajo, da se spor predloži v mediacijo pred organom ELA?
☐ DA ☐ NE ☐ NISEM PREPRIČAN
Seznam dokumentov, priloženih v podporo podrobni izjavi
V nadaljevanju navedite priložene dokumente: •
Ime in priimek _____ Organizacija/subjekt/oddelek _____ Funkcija _____ Datum in kraj podpisa _____ Podpis _____

Obvestilo organa ELA državam članicam, da se bo začela prva faza.

Obvestilo Začela se bo prva faza mediacije.
[G./Ga. Vstavite ime in priimek naslovnika] [Organizacija/subjekt/oddelek] [Naslov] [Kraj] [Poštna številka] [E-naslov]

Zadeva: Obvestilo o začetku prve faze mediacije, zadeva št. []

Št. sklica: *[Tu navedite sklicno številko]*

[Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa]!

Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA) obvešča

[Država članica 1], ki jo predstavlja [ime nacionalnega predstavnika 1] in

[Država članica 2], ki jo predstavlja [ime nacionalnega predstavnika 2],

da se bo začela prva faza postopka mediacije št. [].

To obvestilo označuje začetek prve faze mediacije. Države članice imajo od dne, ko organ ELA imenuje mediatorja, na voljo **45 delovnih dni, da rešijo spor z mediacijo.**

Organ ELA zato poziva [država članica 1] in [država članica 2]:

☐ naj se v *10 delovnih dneh* od začetka prve faze mediacije (tj. od prejema tega obvestila) dogovorita o mediatorju, ki bi lahko posredoval v sporu;

☐ naj imenujeta/potrdita nacionalnega predstavnika, ki bo postopek mediacije spremljal od začetka do konca.

Organ ELA poziva države članice, naj se z zgoraj navedenimi informacijami v *10 delovnih dneh* odzovejo tako, da odgovorijo na „**odziv na obvestilo**“, priloženem temu dokumentu, da bo mogoče imenovati mediatorja, ki sta ga izbrali stranki.

Če stranki ne moreta najti mediatorja, ki izpolnjuje potrebe obeh strank, bo organ ELA v skladu s členom 19(5) poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo izbral mediatorja, ki ga bo ocenil kot primerne.

K temu obvestilu je za državi članici, stranki v tem postopku mediacije, priložen seznam razpoložljivih mediatorjev, s katerega je mogoče izbrati enega mediatorja.

Ime in priimek _____

Organizacija/subjekt/oddelek _____

Funkcija _____

Datum in kraj podpisa _____

Podpis _____

Dokumenti, priloženi obvestilu:

- Odziv na obvestilo o začetku prve faze mediacije (dok. št. XIV)
- Seznam mediatorjev, ki so na voljo za spor, po izboru organa ELA.

Odziv na obvestilo organa ELA državam članicam, da se bo začela prva faza.

Pismu o odzivu na obvestilo o začetku prve faze mediacije

[G./Ga. Vstavite ime in priimek naslovnika]

Izvršni direktor/Vodja enote za podporo sodelovanju

Evropski organ za delo

Landererova 12

81109 Bratislava, Slovaška

mediation@ela.europa.eu

Zadeva: Pismo o odzivu na obvestilo o začetku prve faze mediacije

Sklic: [Tu navedite sklicno številko]

[Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa!]

S sklicevanjem na obvestilo o začetku prve faze mediacije, ki jo je Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA) poslal dne [_____] meseca [_____] leta [____], podpisani/-

a [navedite svoje ime in priimek] v vlogi [navedite svojo vlogo] v imenu [ime države članice] potrjujem prejem obvestila dne [] meseca [] leta [].

Podpisani se izrecno strinja z začetkom prve faze mediacije.

Podpišite tukaj:

Podpisani za zahtevani postopek mediacije potrjuje spodaj navedene mediatorje.

Tukaj navedite imena in priimke izbranih mediatorjev:

Podpisani [potrjuje/imenuje] g./go. [ime in priimek nacionalnega predstavnika] kot nacionalni predstavnik v imenu [ime države članice].

Podpišite tukaj:

Ime in priimek _____

Organizacija/subjekt/oddelek _____

Funkcija _____

Datum in kraj podpisa _____

Podpis _____

Sporočilo mediatorja/predsednika organu ELA o zasnovi in načinu mediacije ter njenem poslovniku

Sporočilo o pristopu k mediaciji
<i>[G./Ga. Vstavite ime naslovnika]</i> Izvršni direktor/Vodja enote za podporo sodelovanju Evropski organ za delo Landererova 12 81109 Bratislava, Slovaška mediation@ela.europa.eu Zadeva: Sporočilo o zasnovi mediacije za zadevo št. [] Sklic: <i>[Tu navedite sklicno številko]</i> [Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa]! Podpisani <i>[ime in priimek]</i> kot <i>[mediator/predsednik]</i> za postopek mediacije št. [] obveščam Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA), da po pregledu prejetega gradiva, posvetovanju s strankama in celoviti oceni spora predlagam naslednji pristop: Navedite, ali predlagate: ☐ standardni postopek mediacije, ☐ vodeni postopek mediacije,

☐ drug postopek (navedite v spodnjem okviru).

Podrobneje opredelite svojo izbiro:

Navedite vse elemente v zvezi s tehnično organizacijo, o katerih želite organ ELA obvestiti pred začetkom:

☐ prve faze mediacije,

☐ druge faze mediacije

(npr. časovnica, sestanki).

Ime in priimek _____

Organizacija/subjekt/oddelek _____

Funkcija _____

Datum in kraj podpisa _____

Podpis _____

Obvestilo organa ELA državam članicam, da se bo začela druga faza.

Obvestilo
Začela se bo druga faza mediacije
[G./Ga. Vstavite ime in priimek naslovnika] [Organizacija/subjekt/oddelek] [Naslov] [Kraj] [Poštna številka] [E-naslov] Zadeva: Obvestilo o začetku druge faze mediacije, zadeva št. [] Sklic: [Tu navedite sklicno številko] [Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa!] Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA) obvešča [Država članica 1], ki jo predstavlja [ime nacionalnega predstavnika 1] in [Država članica 2], ki jo predstavlja [ime nacionalnega predstavnika 2], da se bo začela druga faza postopka mediacije št. [][].

Države članice imajo od dne, ko organ ELA imenuje odbor za mediacijo ali eno od njegovih skupin, na voljo **45 delovnih dni, da rešijo spor z mediacijo**.

ELA obvešča [država članica 1] in [država članica 2], da organ ELA predsedniku odbora za mediacijo, [g./ge. ime in priimek], v skladu s členom 16(3) poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo pošilja naslednje dokumente:

- 1) končno poročilo o dejanskem stanju, ki ga je mediator pripravil po prvi fazi;
- 2) podrobni izjavi držav članic;
- 3) [če je ustrezno] morebitne druge dodatne ustrezne informacije in/ali pojasnila v zvezi s prvo fazo mediacije, ki so jih posredovale države članice, ki so stranke v sporu.

K temu dopisu je priloženo podpisano pismo o soglasju [država članica 1] in [država članica 2], da naj prvi fazi mediacije sledi druga faza, s čimer se potrjuje:

- ☐ neobstoj nezavezujočega mnenja ob koncu prve faze;
- ☐ dogovor vseh vključenih držav članic (glej „**dogovor o začetku druge faze mediacije**“).

Ime in priimek _____

Organizacija/subjekt/oddelek _____

Funkcija _____

Datum in kraj podpisa _____

Podpis _____

Dokumenti, priloženi obvestilu:

- **Dogovor o začetku druge faze mediacije (podpisan) (dok. št. XXIII)**

Zahteva držav članic organu ELA za posredovanje zadeve v zvezi s socialno varnostjo Upravni komisiji

Pismo o zahtevi za posredovanje spora Upravni komisiji

[Spoštovani/Spoštovani gospod/Spoštovana gospa]!

[Država članica 1], ki jo predstavlja [ime nacionalnega predstavnika 1],

(in

[Država članica 2], ki jo predstavlja [ime nacionalnega predstavnika 2])

obvešča/-ta

evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: ELA),

da se postopek mediacije št. [____], ki se je začel [____] dne meseca [____] v letu [____],

nanaša na vprašanja koordinacije sistemov socialne varnosti in bi ga bilo zato treba posredovati Upravni komisiji (v skladu s členom 11(2) poslovnika o mediaciji Evropskega organa za delo).

Opišite vprašanja s področja koordinacije sistemov socialne varnosti, ugotovljena v sporu.

Svoj odgovor napišite tukaj:

Zgoraj navedena/-i država/-i članica/-i zato naproša/-ta organ ELA, naj vprašanje s področja koordinacije sistemov socialne varnosti, povezano s postopkom mediacije št. [____], v skladu s členom 9(1) Sporazuma o sodelovanju med Upravno komisijo in Evropskim organom za delo posreduje Upravni komisiji.

Država/-i članica/-i, ki vlaga/-ta zahtevo, se strinja/-ta, da organ ELA njeno podrobno izjavo/njuni podrobni izjavi posreduje Upravni komisiji, da bi ta v skladu s členom 7(1) Sporazuma o sodelovanju med Upravno komisijo in Evropskim organom za delo lahko ustrezno ocenila zadevo.

Ime in priimek _____

Organizacija/subjekt/oddelek _____

Funkcija _____

Datum in kraj podpisa_____

Podpis_____